

Vision och Handling

- utvärdering och analys av det lokala Agenda 21-arbetet "Elva byar i Svenljunga" 1995-1998 samt framtagande av förslag till aktionsforskningsmodell för lokal hållbarhet.

Samverkan för hållbara framtider; ett lokalt exempel

Vi vill följa upp ett agenda 21-arbete som genomfördes i Svenljunga kommun för 20 år sedan och som fick stor betydelse för oss som projektledare. Nu vill vi undersöka om, och i så fall hur, detta påverkade andra inblandade och hur de lokala bygderna utvecklades över tid. Vilka var drivkrafterna respektive hindren i arbetet? Hur kan man undvika de senare för att istället öka samverkan och uthållighet?

En stor utmaning, då som nu, för att skapa hållbarhet är att överbrygga olika mentala och strukturella hinder och verkligen samverka. Vi är särskilt intresserade av:

- samverkan mellan lokala föreningar (konkurrens om människor, resurser och tid, motstånd mot genomgripande förändringar)
- samverkan mellan kommunal organisation och ideella initiativ (ovana/oförmåga att möta det kreativa och oförutsägbara, oklarhet kring roller)
- samverkan mellan förvaltningar inom kommunal organisation (ängslighet att överträda befogenhets- och förvaltningsgränser)
- samverkan mellan lokalt-globalt engagemang (globala överenskommelser har svårt att mobilisera på lokal nivå, lokala innovationer sprids inte i den omfattning som är önskvärd).

När vi ser tillbaka på den lokala Agenda 21-processen, kan vi konstatera att den i hög grad hade karaktären av deltagarbaserad aktionsforskning. Det finns en omfattande dokumentation från tre års arbete med elva byar i form av deltagares visioner (1200 deltagare), handlingsplaner, genomförande av aktiviteter och utvärderingar från deltagare samt kommunens interna arbete.

Erfarenheterna från detta arbete känns mer aktuella än någonsin, inte minst med tanke på den globala situationen. Ett historiskt klimatavtal slöts i Paris under 2015 där alla deltagande länder nu erkänner problemet med klimatförändringarna orsakade av människan. För att möta krav på åtgärder mot klimatförändringar, fattigdom och ojämlikhet samlades världens ledare i september, 2015 vid FN i New York för att anta Agenda 2030 – 17 mål för en hållbar utveckling.

Erfarenheterna från Agenda 21-arbetet visar, tillsammans med resultaten från intervjuer med såväl byinvånare som kommunala företrädare, på ett tydligt behov av att utveckla former, förhållningssätt och rum för kreativa möten och samverkan. I ett sådant "lekrum" kan olika aktörer mötas med personligt engagemang bortom (formella) roller, men också respektera varandras olika roller i de skeden då det är aktuellt. Frågan är; hur kan vi skapa sådana tydliga och överenskomna strukturer ("lekrum") som hjälper oss att ta oss ur gamla dysfunktionella mönster och öppnar för nya, mer ändamålsenliga dito.

Vår avsikt är att i en förstudie, analysera dokumentationen från Agenda 21-processen och intervjua fler personer i byarna som deltog på idé- och visionsseminarierna samt då aktiva politiker.

Under förstudien avser vi att bilda ett kompetensnätverk som förhoppningsvis kommer att utgöras av ett brett spektrum av kompetenser; däribland "formella aktionsforskare".

Utifrån analyser, intervjuer och överväganden i kompetensnätverket tas ett förslag till arbetsmodell fram som även inrymmer deltagarbaserad aktionsforskning.

Tanken är att kunna fortsätta i ett mer omfattande projekt där arbetsmodellen testas; från personliga och lokala visioner till samverkan kring vidareutveckling och förverkligande. Ytterligare ett syfte med samverkan, såväl i "lekrummet" som i kompetensnätverket är att reflektera kring och undersöka hur olika initiativ och aktiviteter svarar an mot de globala miljömålen (Agenda 2030).

Vi vill gärna ha kontakt med intresserade aktionsforskare för samverkan eller för medverkan i kompetensnätverket!

Miriam Sannum
RCE och SV Västra Götaland
070-855 30 32
miriam.sannum@sv.se

Peter Nolbrant
BioDivers
076-811 46 07
nolbrant@telia.com

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

